

pidan

DUGUYIRI WATON SIGILI SARIYAI

W ka duguyiri waton cogoyaw kan gw de se kayi
tan de ye. Aw de se ka kora sarayaw data ka da
de kason an ka kan ka date in y'na bilasra
na kka o kora te ko fura sarai deya bee la de
an damen ka deya da fashi ka da duguyiri waton
na.

ƚɛbila

Sariyaba 14 de bɛ gafe in kɔnɔ a sariya kelen o kelen b'an dɛmɛn ka gɛlɛya dɔ ƚonti ka bɔ duguyirwatɔn kan. Nka o kɔrɔ tɛ ko fura sɔrɔla gɛlɛya bɛɛ la dɛ.

O de kɔson an ka kan k'a dɔn ko gafe in y'an bilasira sɛbɛn de ye. Aw bɛ se k'a kɔnɔ sariyaw dafa ka da aw ka dugu yirwatɔn cogoyaw kan aw bɛ se k'aw sinsin a kan fana ka aw yɛrɛ ka duguyirwatɔn taabolo sariya ƚɔnƚɔnw sigi sen kan. Nka aw yà jja aw ka sira jɛlɛnw sigi ka ƚɛsin aw ka duguw ma sariya ko ta fan na.

N'aw ye sariya minnu sigi, aw k'u labato ni ladiriya ye.

Sariya folo: Duguyirwatɔn ye mun ye, a sigi kun?

Duguyirwatɔn ye dugu kelen, buguda kelen walima kin kelen sɛnɛkɛlaw jɛlɛn ye sɔrɔ yirwali kama.

Duguyirwatɔn sigi kun ye ka magɔnɛ fɛnw sɔrɔ sɛnɛ tɛ ƚɛ minnu kɔ, i n'a fo:

- . Sɛnɛkɛ minɛnw ƚinini
- . Jurudon ni Jurukani
- . Sɛnɛfɛnw Sannifeere.

Cikɛdaw la, dabatala bɛɛ ye tɔnden ye duguyirwatɔn Kɔnɔ.

O la, duguyirwatɔn bɛ se ka dɛmɛ siraw ƚini ka ƚɛsin tɔndenw walima dugumogo bɛɛ ma.

O dɛmɛ bɛ se ka ƚɛsin:

- . Kalan ma
- . Kɛnɛya sabatili ma
- . Ji ƚuman sɔrɔli ma
- . Sigidaw lakanani ma, ani fɛn wɛrɛw.

Duguyirwatɔn bɛ se ka na ni nafolo sɔrɔ sira wɛrɛw ye, I n'a fo: ƚogɔsimansinw, mugubɔmansinw, kafojiginɛ, birikibilenni jeni yɔrɔ ani fɛn wɛrɛw.

A kelen bɛ se ka dɔw waleya, i n'a fo ani duguyirwatɔn wɛrɛw walima dɛmɛbaga wɛrɛw bɛ se ka ƚɛ.

Duguyiriwatɔn sigilen bɛ ka jɛsin jama ka hɛrɛ ninini kama. O siratigɛ kan, tɔnden bɛɛ ka kan k'i cɛsiri tɔn ka baara tiimɛli kama.

Sariya 2nan: Duguyiriwatɔn sigi cogo

Duguyiriwatɔn bɛ sigi dugu ka jɔngoyeba senfɛ. O waati la, duguyiriwatɔn sigi kun bɛ pereperelatigɛ, ani k'a jɛmogo folow sugandi. Tɔndenw bɛɛ ka kan k'u yɛrɛ di tɔn ka jɛtaa baaraw matarafali kama. O bɛ jama ka jɛkabaara sɛmentiya duguyiriwatɔn kɔnɔ.

Duguyiriwatɔn bɛ koladɔnni sɛbɛn jini kɔrisɛnɛ baaraba fɛ. O sɛbɛn kɔnɔ, a ni kɔrisɛnɛ baarada ka baarakɛjɔgonya jɛfolɛn don, i n'a fɔ, a fɔra cogo min na bɛnkan sɛbɛn kɔnɔ. Bɛnkan sɛbɛn min tɛmɛna, MALI jamana ni kɔrisɛnɛ baarada ni sɛnɛkelaw cɛ, min tɔgo ye kɔntarapilan. O la, kɔrisɛnɛ baarada bɛ yamaruya sɛbɛn di duguyiriwatɔn ma, o koladɔnni hukumɛ kɔnɔ.

Sariya 3nan: Duguyiriwatɔn jɛmogo jɛkulu.

Duguyiriwatɔn jɛmogoya bɛ jɛkulu bolo min sigira jɔgɔnjɛba sen fɛ, san saba baara kama. Ni san saba dafara, o jɛmogo jɛkulu bɛ se ka sigi kura ye sigɛ kelen, n'a bɔra tɔnfa la, o tɛ falɛn. O jɛkulu kɔnɔ, mogo kelen mankan ka jɔyɔrɔ fila ta.

Duguyiriwatɔn jɛmogo jɛkulu mɔgow jɔyɔrɔ filɛ nin ye:

- . Tɔnfa: min bɛ se ka kɛ dugutigi, bugutatigi walima kintigi ye
- . Tɔnkuntigi
- . Tɔnkuntigi dankan
- . Sɛbɛnjɛnabola
- . Sɛbɛnjɛnabola dankan
- . Warimarala
- . Warimarala dankan
- . Kolabɛnna mogo fila
- . Tɔndenw kanbɛnbaga mogo fila
- . Muso jɛmogo fila.

Kolɔsilikɛlaw:

- . Sɛgɛsɛgɛli jɛkulu mogo fila
- . Juruko jɛkulu mogo fila.

Ni duguyirawatɔn donna nafoloko sɛgɛsɛgɛli jɛkulu dɔ la, a wajibiyalen b'a kan, a ka nafoloko jatebola ta, min tɛ duguyirawatɔn nɛmɔgɔ jɛkulu la. O jatebola bɛ sugandi nɔgɔnɛba sen fɛ, ka d'a ka seko n'a ka laadiriya kan.

N'o mɔgɔ ma sɔrɔ tɔndenw cɛra, o nafolo jatebola bɛ se ka ta nɛmɔgɔ jɛkulu la, nka tɔnkuntigi ni sɛbɛnɛnabola ni warimarala sen tɛ o la.

Tɔnkuntigi n'a dankan ni sɛbɛnɛnabola ni warimarala mankan ka bɔ du kelen walima cikɛda kelen kɔnɔ.

Sariya 4 nan: nɔgɔnyeba

Duguyirawatɔn nɛmɔgɔ jɛkulu ka kan ka tɔndenw bɛɛ ladɔnniya nɔgɔnyeba don na, tile 15 ka kɔn a don nɛ, ani ka seereya a kan ko: kintigiw ni kɔori sugutigiw ni bugudatigiw ye nɔgɔnye kɔfɔ bɛɛ ye.

nɔgɔnɛba bɛ se ka kolatigɛ, ni mɔgɔ nalen tɛmɛna mɔgɔ kasabi tilancɛ kan ni mɔgɔ kelen ye. N'o sariya ma dafa, nɔgɔnyeba bɛ bila tile wolonwula la. don in kɔfɛ: O don na, hali ni mɔgɔ folen hakɛ ma sɔrɔ, nɔgɔnyeba bɛ kɛ, wa. a bɛ se ka ko latigɛ.

nɔgɔnyeba bɛ kɛ siɲɛ fila san kɔnɔ, nɛmɔgɔ jɛkulu ka lapini kɔnɔ.

Fɔlɔ bɛ kɛ ɔkutɔburu kalo la, ka san baara kɛlenw, n'a nafoloko kunnafoni nɛfɔ dugumɔgɔw bɛɛ ye, ka san kura baara kɛtaw boloda ani ka tɔn nɛmɔgɔ jɛkulu kuraya walima ka danaya kuraya kɔrɔlenw kan.

Filanan bɛ kɛ walasa ka san kura sɔrɔ dondaw boloda, sannifeere tɛmɛnen kɔfɛ.

N'i ye nɔgɔnyekɛlaw tila saba ye, tila fila bɛnna min kan, o bɛ kɛ.

Juruko jɛkulu mɔgɔ fila, walima saba bɛ sugandi nɔgɔnyeba sen fɛ minnu tɛ nɛmɔgɔ jɛkulu la, olu b'u hakili jagabo ani k'u fɛla fɔ juru donni na tɔndenw na duguyirawatɔn ka yamaruya kɔnɔ.

Duguyirawatɔn b'a ka baarakɛ jɛkulu sigi sen kan nɔgɔnyeba sen fɛ, i n'a fɔ: sannifeere jɛkulu, minɛnmaralaw, balikukalan karamɔgɔw, kolabɛnbagaw, juruko jɛkulu ani jɛkulu wɛrɛw, minnu nɛsinnen bɛ baara wɛrɛw ma.

Duguyirawatɔn nɛmɔgɔw ka lapini kɔnɔ, mɔgɔ wɛrɛw bɛ se ka na, nɔgɔnye kɛ yɔrɔ la. ka kolɔsiliw kɛ ani ka kunnafoni di u ma, u ka baara kɛlenw n'u ka gɛlɛyaw kan.

San o san, ton nɛmɔgɔ jɛkulu ka kan ka baara
kɛlenw bɛɛ nɛfo tɔndenw ye nɔgɔnyeba sen fɛ.
N'u ka baara kɛlenw ma dugumɔgɔw nimisi
wasa, o yɔrɔ kelen na, nɛmɔgɔ jɛkulu bɛ wuli
ka kuraw sigi.

Sariya 5 nan: Ton nɛmɔgɔ jɛkulu ka baara

Duguyiriwaton sigira jama ka hɛrɛ de kama,
o koson tɔnden si mankan ka fɛn bila ton
baara nɛ.

Sara tɛ ton nɛmɔgɔw ye, nka nɔgɔnyeba sen
fɛ, bɛn bɛ kɛ wari hakɛ dɔ kan min bɛ k'u
nisɔndiyalan ye.

Tɔnkuntigi ka kan ka nɛmɔgɔ jɛkulu wele kalo
fila o kalo fila, ka nɔgɔn kunnafoni baara
bolodalenw waleya cogo kan. Tɔnkuntigi bɛ se
ka nɔgɔnye balalenw sigi sen kan.

nɔgɔnyeba, walima ton nɛmɔgɔ jɛkulu bɛ se ka
nisɔndiyalan di ton baarakɛ jɛkuluw ma walima
kɛrɛnkɛrɛnneyala mɔgɔ wɛrɛw ma ka kɛrɛ n'u
ka baara kɛlenw ye duguyiriwaton kɔnɔ.

O nisɔndiyalan bɛ se ka kɛ minɛn ye walima
wari, walima dɛmɛn sira wɛrɛw ...

Sariya 6nan: Nafololabaara kɛlenw kunnafoni san kɔnɔ

San o san, nɔgɔnyeba sen fɛ, ton nɛmɔgɔ
jɛkulu bɛ kunnafoni di a ka san baara kɛlenw
ka tɔndenw ye.

Wari kasabi min donna baaraw la, o bɛ nɛfo.
O kunnafoni ni san tɛmɛnen baara kɛlenw
ni san kura baara bolodalenw bɛ sanga nɔgɔn
ma.

Ni nafolo soro sira wɛrɛw dayɛlɛlen don
duguyiriwaton kɔnɔ, olu fana ka nafoloko
kunnafoni bɛ di dugumɔgɔw ma o nɔgɔnye
kelen sen fɛ.

N'a y'a soro benkan tɛmɛna duguyiriwaton ni
sɛnɛkɛlaw ka jatebɔso cɛ, o kunnafoni bɛ
sɛmɛntiya o fɛ ani k'u hakilinataw da jama tulo
kan.

Sariya 7nan: Nafolo soro sira wɛrɛw

Ni ton ye nafolo soro sira wɛrɛw dayɛlɛ.
i n'a fo: nɔgosimansin, furafeere yoro n'a
nɔgɔnnaw. olu b'u yɛrɛ ta nafoloko n'u ka
sabatili la.

Duguyiriwaton bɛ se ka o nafolo soro sira ninu
yiriwali kalifa mɔgɔ dɔw la. O la. benkan sɛbɛn
bɛ dilan min bɛ fan fila in joyoro faranfasi.

O sebɛn kelen in bɛ kuma baarakɛlaw sara cogo kan. O la, jatebo bɛ kɛ ka kunnafoniw di duguyiriwatɔn ma waati ni waati.

Sariya 8nan: Duguyiriwatɔn ni baarakɛɲogɔn wɛrɛw cɛla

Duguyiriwatɔn ni baarada wɛrɛw bɛ se k'u bolo di ɲogɔn ma, i n'a fo musow ka tɔn. bololabaarakɛlaw ka tɔn n'a ɲogɔnna wɛrɛw. Nka a tɛ ɲɛ, fo bɛnkan sebɛn ka tɛmɛ u ni ɲogɔn cɛ. U jɛkan n'u joyɔrɔ bɛ pereperelatigɛ o bɛnkan sebɛn kɔnɔ. Jama sagoya ka kan ka jini, o bɛnkan sebɛn kɔnɔ kumaw kan, ɲogɔnɲeba sen fɛ.

Sariya 9nan: Duguyiriwatɔn ɲɛmɔgɔw ka baara

A - Tɔn ɲɛmɔgɔ jɛkulu joyɔrɔ

Tɔnfa: yɔrɔ caman na, o joyɔrɔ kalifalen don duguti, bugudatigi walima kintigi ma. Sanni tɔnkuntigi ka ko fɛn o fɛn jaratigɛ .a b'a boja da tɔnfa kan. O bɛ do fara a ka daraja kan tɔn kɔnɔ .

Tɔnkuntigi: A bɛ duguyiriwatɔn joyɔrɔ fa mɔgo wɛrɛw fan fɛ, ani-yɔrɔ wɛrɛw la. A bɛ kolɔsili kɛ tɔn ɲɛmɔgɔ jɛkulu ka bɛnkanw tiimɛli koɲuman kan. A b'a jini k'a don ni ɲogɔnyeba ka kolatigɛlenw bɛɛ sebɛnna dugu ka ɲogɔnyeba kaye kɔnɔ. ɲɛmɔgɔ jɛkulu ka tɔnsigiw ni ɲogɔnyebaw ɲɛmɔgɔya b'a bolo. A bɛ tɔn ka ɲɛnamaya musaka misɛnw ni kunbabaw yamaruya tɔn togo la. Olu bɛ sebɛn kɛsu kaye kɔnɔ min labɛnna o kama.

Tɔnkuntigi dankan: A bɛ tɔnkuntigi dɛmɛ ani k'a joyɔrɔ fa a kɔfɛ. Tɔn ɲɛmɔgɔ jɛkulu bɛ se k'a bila baara wɛrɛw la.

Sebɛnɲɛnabɔla: A bɛ ɲɛmɔgɔ jɛkulu ka tɔnsigiw ni ɲogɔnyeba kumaw sebɛn ,sebɛn kɛrɛnkɛrɛnnen kɔnɔ.

ɲogɔnyeba bɛ se ka sɔrɔ yiriwali baara dow kalifa a ma, i n'a fo: minɛn jini, minɛn tila jurudon ni jurukani.

O siratigɛ la, a ka kan juru sebɛn labɛn.

Sebɛɲɛnabɔla ye sɛnɛ yiriwali siraw kunnafoni jɛnsɛnbaga ye duguyiriwatɔn kɔnɔ.

A bɛ se ka dɛmɛbaga wɛrɛw fara a yɛrɛ kan ɲɛmɔgɔ jɛkulu ka yamaruya kɔnɔ. Ale de ye, cikɛlakolidenw ka baarakɛ ɲogɔn ɲɔnɲɔn ye, duguyiriwatɔn kɔnɔ.

A ka kan ka tɔnkuntigi ni jɛmɔgɔ jɛkulu kunnafoni tuma bɛɛ la, a ka baara kɛlenw na, ani ka cikɛdaw ka sɛnɛ kunnafoni lase a baarakɛ jɔgɔnw ma.

Tɔnsigiw sen fɛ a ka kan ka baarakɛlenw bɛɛ kunnafoni di.

Sɛbɛnɛnabola dankan: A bɛ sɛbɛnɛnabola dɛmɛ ani k'a jɔyɔrɔ fa a kɔfɛ. Baara wɛrɛw bɛ se ka kalifa a ma jɛmɔgɔw fɛ.

Warimarala: A bɛ kɛsu mara. Warimarala, tɔnkuntigi ni sɛbɛnɛnabola b'u bolonɔ bila wari sɛbɛnw ni banki ka sɛbɛnw na.

A bɛ seereya a kan ni musakaw bɛɛ kɛla ka kɛɛ ni jɛmɔgɔ jɛkulu ka yamaruya ye.

Ni yamaruya sɛbɛn b'a la ani n'a sɛbɛnnen bɛ jatebola ka sɛbɛn kɔnɔ. A ka kan kɔ kɛ, jɛmɔgɔ jɛkulu, sɛgɛsɛgɛli jɛkulu, walima jatebo so ka bila la tuma bɛɛ, n'u nana kɛsu sɛgɛsɛgɛli kama.

A wajibiyalen don a k'a ka kɛsu kaye lafa ka jɛ, ka kɛɛ ni musaka kɛ donw ye.

Warimarala dankan: A bɛ warimarala dɛmɛ kɛsu kaye ni banki kaye lafali la.

Tɔndenw kanbɛnɔbagaw: U bɛ fɔkaben kɛ tɔndenw ni jɔgɔn cɛ, walima jɛmɔgɔ jɛkulu ni tɔndenw cɛ, walima jɛmɔgɔ jɛkulu ni jɔgɔn cɛ bɛnbaliyaw kan tɔn kɔnɔ.

Tɔn kolabɛnnaw: U bɛ tɔnsigiw ni jɔgɔnyew labɛn, jɛmɔgɔ jɛkulu ka yamaruya kɔnɔ; u bɛ mɔgɔw bisimila.

U b'u janto tɔn minɛnw na

U bɛ cidɛnya kɛ duguyiriwatɔn ni tɔn wɛrɛw cɛ.

Muso jɛmɔgɔw: U bɛ musow ka baarakɛtaw labɛn kɔɔuman, ani ka kunnafoni di tɔn jɛmɔgɔw ma musow ka lajiniw kan.

U bɛ jɔ ni musow ka balikukalan ko ye. U ni dugu balikukalan karamɔgɔ ka kan ka fɛɛɛ jini jɔgɔn fɛ, walasa musow sen ka don san kalan bolodalɛnw na.

U ni musow ka kan ka jɔgɔn ye tuma ni tuma walasa k'u hakilina don, ani k'u kunnafoni u kunkankow kan.

B - jɛmɔgɔ wɛrɛw ka baara

Sɛgɛsɛgɛli jɛkulu: Sɛgɛsɛgɛli jɛkulu mɔgɔw bɛ sugandi jɔgɔnyeba sen fɛ. U ka kan ka kɛ jɔgɔnye kɛ yɔrɔ bɛɛ la, nka u tɛ ko latigɛ. Sɛgɛsɛgɛli jɛkulu mɔgɔw ka baara ye k'a lajɛ n'a ya sɔrɔ baaraw bɛ kɛla bɛnkan hukumu kɔnɔ.

Sɛgɛsɛgɛli jɛkulu ka kan k'u fɛla fɔ jɛmɔgɔ jɛkulu ka kolatigɛlenw kan, i n'a fɔ: musaka kɛlenw ni juru talɛnw.

Kalo saba o kalo saba, u ka kan ka duguyirawatɔn ka baarakɛ cogo sɛgɛsɛgɛ ani ka nɛmɔgo jɛkulu kunnanfoni. U b'u sinsin tɔn ka jatebo sɛbɛn kɔnɔtaw kan ka jama kunnafoni nɔgɔnyeba senfɛ.

Ni tɔn nɛmɔgo jɛkulu, walima n'a mogo do ye filimako kɛ, yamaruya bɛ sɛgɛsɛgɛli jɛkulu bolo ka jama wele nɔgɔnye balalen na. O nɔgɔnye senfɛ yamaruya bɛ d'u ma sariya k'o tigi nɔminɛ.

Juruko jɛkulu: Juruko jɛkulu ka baara ye sɛgɛsɛgɛli ye tɔn ka juru dontaw la tɔndenw na, ani ka sɛbɛnɛnabola dɛmɛ juru kannini na. U ka kan ka bolono bila juruw yamaruya sɛbɛn na.

Jatebola: A bɛ tɔn ka jatebo cogo lakana ani k'a labatoli sinsin. A wajibiyalen don a k'a ka sɛbɛnw lafa ka kɛɲɛ ni jatebola ka baara sɛbɛn hakilina ye. A ka kan ka wari tɛmɛ sira sɛbɛnw lamara kɔpuman ani ka baara gɛɛyaw kunnafoni di sɛgɛsɛgɛli jɛkulu ma. A ka kan ka kunnafoni jɔnɔn di tɔn nɛmɔgo jɛkulu ma, tɔn cogoyaw kan, waati bɛɛ la.

Balikukalan karamɔgo: A bɛ balikukalandenw kalan, ka sɛbɛnɛnabola dɛmɛ dugu baara kalan jɛkuluw kalanni na.

A b'i janto balikukalan sabaɗili la kalanso kɔnɔ. A ni tɔn nɛmɔgo jɛkulu ka kan ka jɛ, ka san kalan kɛtaw fɛsɛfɛsɛ, walasa u ka se k'a dɛmɛ, ka fura sɔrɔ kalan matarafali la.

Minɛn marala: Minɛn maraso n'a kɔnɔfɛnw bɛɛ b'a ka bila la. A b'i janto minɛnw ladon cogo numan na, ani baara kɛ cogo. A bɛ minɛn maraso sɛbɛnw lafa tuma bɛɛ. A ka kan k'i sigi n'a ka baara sɛgɛsɛgɛli ye, i n'a fɔ warimarala ta bɛ kɛ cogo min na.

Sariya 10nan: Musow jɔyɔrɔ tɔn nɛmɔgo jɛkulu kɔnɔ

Muso dow ka kan ka don tɔn nɛmɔgo jɛkulu la, ka kɛɲɛ n'u ka baarakɛ bolow ye. nɛmɔgo jɛkulu bɛ se ka baara kɛrɛnkɛrɛnnen dow kalifa muso nɛmɔgow ma duguyirawatɔn kɔnɔ.

Sariya 11nan: San nata sɔrɔ n'a dondaw

San o san, san kura sɔrɔ n'a dondaw bɛ boloda duguyirawatɔn nɛmɔgo jɛkulu fɛ. O bolodali senfɛ, u b'u hakili to tɔn ka nɛnamaya musakaw la, i n'a fɔ:

- . Baarake jekuluw ni mogo werew nisondiyalan
- . Nafololafen nafama dow nonabilali (kooisiri borew, balikukalanso ni minamaraso dilanni ani fen werew).

Ni san soro jateminena, ka musakaw bo o la, a to be fara san temenen kesu kono wari kan, ka soro k'o dondaw latige. Ton ka baara folo ye ka san temenen baara bolodalenw to laban, sanni a ka baara werew dogoda.

Sorow: ton sorow ye:

Dogolabaara sara, ka bo kooisene baarada fe

Kunnata: ben be ke a kan jogonyeba sen fe, ka kooi kilo hake tige dugu peseli la, sannifeere tuma na, o be ke kunnata ye ponbasikilila, o wari be don duguyiriwatn ka kesu kono.

Nafa soro sira werew ani pangili wariw be don kesu kono.

Duguyiriwatn ka wari sorolenw ka kan ka mara Banki kono.

Musakaw

Nafolola baaraw. Olu keli be latige jogonyeba senfe. jemogo jekulu walima tonden dow ka lapini fe.

N'a sorola baara don, min be duguyiriwatn taa je, kunnafoniw ka kan ka di jama ma jogonyeba senfe, o be ben musaka min ma, a baaraw ke waati a n'u nafa.

A nafolo soro cogo da be jira jama la, a ka kan ka sara san hake min kono.

O cogo kelen na, baarakelenw ladonni musakaw fana ka kan ka jesigi. N'o kera, jogonyeba senfe, tondenw n'u hakili to a la ka nafolola baara dantigelenw don u ka san nata musakaw la.

Ton ka jenamaya musakaw: Ton ka jenamaya musaka misenw ka kan ka don san nata musakaw la, ka hakilito san temenen ta kelenw na.

Tonkuntigi be san musakaw boli damine i n'a fo sariya 9nan y'a jira cogo min na. O senfe, a be folo musaka misenw na. O kofe ni jemogo jekulu y'a yamaruya, a be ton ka jenamaya musaka tow boli damine. Musaka kelenw bee be seben ton ka musaka seben kono.

Ni musaka fɛn o fɛn bɛ kɛ, sɛbɛn bɛ dilan o la min b'a jira ko wari bɔra warimarala ka kɛsu kɔnɔ. Warimarala b'o sɛbɛn mara. Warimarala kana wari labo kɛsu kɔnɔ tuma si la ni sɛbɛn t'a la.

Sariya 12nan: donɔw ni juruw

Donɔw. Donɔ tɛ se ka kɛ dugu si la, fo bɛn ka kɛ a kan tɔn ka jɔgonyeba senfɛ. O la, kunnafoni sɛbɛn ka kan ka kalan jama ye, min bɛ juru takun, a nafa, a n'a sarali kuntaala jɛfo.

N'a y'a soro tɔn ni jatebɔso do bɛ baarakɛ jɔgɔn fɛ, o ka baarakɛla bɛ pininka a ka hakilinaw la. Sɛbɛn ka kan ka labɛn ka jatesow ci ani ka juru talenw hake sɛbɛn a kɔnɔ.

Juru jigiya: Duguyirawatɔn tɛ se ka jo tɔndenw ka juru jigiya kɔrɔ. fo tɔn jɛmɔgo jɛkulu ka jɛn n'a ye, juruko jɛkulu ka sɛgɛsɛgɛli kɛlen ko. Tɔn bɛ kolɔsili kɛ. jurutalaw ka juru hake kana tɛmɛ dorɔmɛ 30 kan kɛmɛ o kɛmɛ na, u ka san soro la. jɛmɔgo jɛkulu bɛ dansigi juru tata hake la, walasa a sarabaliya kana gɛlɛya lase tɔn ma.

Tɔndenw ka juru: Tɔnden dɔw bɛ se ka juru kɛrɛnkɛrɛnnen soro jɛmɔgo jɛkulu ka yamaruya kɔnɔ, ni juruko jɛkulu y'a sara cogo dantigɛ k'i hakilina fo a kan.

Sariya 13nan: jangiliw

Waati gɛlɛyaw. Ni tɔnden min ma duguyirawatɔn sariyaw labato, o bɛ jangi, k'a bolofɛn dɔw minɛ, walima k'a gɛn ka bo tɔn na. O jangini wari ni fɛn minɛnenw wari bɛ don tɔn ka kɛsu kɔnɔ, k'u sɛbɛn kɛsu kaye kɔnɔ.

Waridun, sɔjɛli ani yurukuyuruku tɔn kɔnɔ. Ni min minɛna tɔn ka waridunni, sɔjɛli walima yurukuyuruku la, o bɛ jangi. Ni sigikafo m'a ban, jɛmɔgo jɛkulu walima sɛgɛsɛgɛli jɛkulu bɛ se k'o tigi sama ka se sariyaso la, jama ka lapini kɔnɔ, jɔgonyeba senfɛ.

Sariya 14nan: duguyirawatɔn sɛbɛnw

Sɛbɛn minnu ka kan ka mara duguyirawatɔn kɔnɔ, olu file:

- . jɔgonyeba ka kolatigɛ sɛbɛn
- . jɛmɔgo jɛkulu ka kolatigɛ sɛbɛn

Nin sɛbɛn fila bɛ mara sɛbɛnyɛnabola fɛ, a b'u lafa.

A bɛ ɲogonyeba ni ɲɛmɔgo jɛkulu ka ɲogonyew kunnafoni sɛbɛn u kɔnɔ.

Musakaw yamaruya sɛbɛn

O bɛ mara tɔnkuntigi fɛ, a bɛ ɲɛmɔgo jɛkulu ka musaka yamaruyalenw sɛbɛn a kɔnɔ. Ni wari bɛ bɔ kɛsu kɔnɔ, a bɛ sɛbɛn fura fila tige ka di warimarala ma, min b'a yamaruya ka wari bɔ. A bɛ bolonɔ bila sɛbɛn fila in kan wafasa k'a sɛmɛntiya.

Warimarala bɛ sɛbɛnfura folo di jatebola ma, ka filanan mara.

Kɛsu kaye

Banki kaye

Nin kaye fila bɛ lafa warimarala walima a dankan fɛ. U bɛ dontaw ni botaw sɛbɛn. A wajibiyalen don, o sɛbɛnw lafalen ka soro tuma bɛɛ.

Banki ka juru kolɔsili sɛbɛn

A bɛ lafa warimarala fɛ. ani ka juru kelen kelen bɛɛ kunnafoni don a kɔnɔ.

Cikɛda kunnafoni sɛbɛn

Olu bɛ lafa baarakalan jɛkulu ɲɛmɔgo fɛ.

Sannifeere ani juru kunnafoni sɛbɛnw

Olu bɛ lafa sɛbɛnyɛnabola fɛ.

Jatebo sɛbɛn

N'a y'a soro duguyiriwatɔn ni jateboso do bɛ baarakɛ ɲogon fɛ, jatebola b'o sɛbɛn lafa.

Duguyiriwatɔn ɲɛmɔgo jɛkulu ni sɛgɛsɛgɛlikɛ jɛkulu ka kan ka kolɔsiliw kɛ, ka ɲɛsin tɔn ka sɛbɛnw lafa koɲuman ma, a marabagaw fɛ, tuma bɛɛ.